

מאושרת ומגיש שבנית לא חסר רבר. עד שפתאום, בלילה אחד, העירה אותו. אמו ואמרה לו שצריך לעזוב את הבית. המישהפה עזבה בלילה, ובבוקר מצא את עצמו בלבנון, במחנה הפליטים, כמצאיות חדשה, שבה נאלצו לעמוד בתור כדי לקבל מזון מסוכנות הסעד של האו"ם. לימים חזרה המישהפה לשטח ישראל — אך לא לכפר מולדתם, כי הכפר, על בתיו, נהרס ונמחק.

אני זוכר, אמר שילוח לידידי, איך באו להודיע לנו בכורדיסטאן שאנחנו עולים לישראל. אמרו לנו אז שלא נקח כלום, כי בישראל מונח הכל על הגר. אתה רוצה אוכל? לוקח, רוצה בגדים? לוקח. מה שאתה רוצה יש על הגר.

אבא שלי רצה לקחת קצת תכשיטיים וזהב כדי שתהיה נדונה לבנות, אבל חזרו ואמרו לו שלא יקח כלום, ששם יש הכל."

בית במחנה קברות. שילוח נור לר בעירמחו סטנה בצפון פרס, שהייתה ידועה כבטיחיים המשבחים שלה, אך מישהפתו לא לקחה איתה אף שטיח אחד.

אחרי הכנות מועטות הובלו יהודי אותה העירה לטוראן, ברובם לישר אל. שם שוכנו בבית הקברות היהודי של עיר-הבירה.

ההמתנה התארכה, ופעילי העלייה סיפקו לעולים הפוטנציאליים חומר בניין, כדי שיוכלו לבנות בבית-הקברות בתים ארעיים.

זו היתה חרות היצירה, נזכר שיי לוח. בנינו בית לתפארת, וכך גרנו במשך תשעה חודשים בבית הקברות. אחרי, כשהגיע זמנו לעלות לישראל, אבא שלי מכר את הבית למישהפה אחרת שהמתנה לעלייה.

אבא אמר: "טעיתיי" החרוה נמשכה עד שהגיעה המישהפה לישראל ב-1950. שם, במחנה-האוהלים העצום שבו שוכנו כחודש עם אלפי עולים אחרים, נגמר ההלווא והתנפץ אל מול המציאות המרה.

פיתאום היינו צריכים לעמוד בתור כדי לקבל מזון, סיפר, ואבא שלי, שבכל בוקר בתפילה ביקש מאלוהים שלא יהא לו לפשוט יד, היה צריך לעמוד בתפילה הזו ולקבל מזון. זה היה נורא. ואז, בפעם היחידה בחיי, הוא התייחס לעלייה ארצה ואמר: טעיתי! תי! ומאז לא דיבר עוד על הנושא.

כך מרגיש שילוח החרוה כמעט מלאה עם הפליטים הפלסטיניים. שילוח הוא שחקן פופולארי ביותר. אין הוא יכול ללכת בשקט ברחוב, משום שעל כל צעד ושעל צועים אותו אוהדים ומעריצים. לפני חודשים אחרים החליט להעלות הצגת-יחיד, ובה לספר בעברית חלק מן הסיפורים והשירים הפלסטיניים.

זו היתה עבודה של חודשים רבים, שבהם אסף חומר. כל מה שיצא בהוצאות מוכרות היה ניבורים בשמש של ע'סאן כנפאני, איש החזית העממית שנהרג בפגיעות בכיורות, שיצא בהוצאת מיפרש, וקובץ סיפורים פלסטיניים, שיצא בהוצאת נקד.

אצל סמיה אל-קאסם קיבל שילוח חומר נוסף וגם הרבה התלהבות ועידוד. המשוררים והסופרים שמתו והתרגשו מן העבודה שחומר שלהם יקבל הכרה בין היהודים בישראל. אחרי שסיים את בחירת החומר ועריכתו, התחיל לעבוד ביד עם הבימאי משה קליף המוסיקאי יאסר אל-אליאס מאפרעם, המלווה את ההכנסת בנגינה בעוד ובכינור, והוא גם זה שהלחין ועיבד את המוסיקה.

כשהצהגה היתה מוכנה רצה שילוח לחפש מפיג כדי שידא להפצת ההצגה ולמימונה. הוא פנה בתחילה לאונדה רחבה בין-דתית, שלח לה את החומר הכתוב של ההצגה, אך לא קיבל תשובה ממשית גם אחרי חודשים רבים. העולם הזה 2629

הענד של המדינה

בעת הגשת כתב-האישום נגד עורך-הדין רונלד חיים, התברר כי עדה-המינה המעידי נגרו, וכנראה נגד יתר המעורבים בפרשיית-ההשחיתות בכתב-המישפט באיוור תל-אביב והמרה, כן, יהיה אדם בשם יהודה פרנקל, מאכער, שהיה שותפו של עורך-הדין חיים לכל הפשעים המיוחסים לו.

פירטי-האישום המיוחסים לעורך-הדין חיים כפי שהם מופיעים בכתב-האישום שהגיש נגרו התבועת הלנה כיליק, הם חמורים, מוריס, ונוגעים למעט בכל שטחי המערכת המישפטית. פרטי-האישום אחד מתייחס לפריצה למישרד לרישום-מקרקעי, או בשמו העממי — הטאבו. פרטי-האישום אחד עוסק בגניבת תיקים ממישרדו של עורך-דין, כדי לשבש הליכים בתיק הצאה-לפועל. ופרטי-האישום אחד עוסק בשודד בענייני בית-המישפט לתע-כזה.

ככל אחת מפרשיות אלה היה יהודה פרנקל, שנגדו לא הוגש כלל כתב-אישום, המבצע העיקרי של העבירות. קשה להניח כי הפרקליטות היתה מוכנה לוותר על הגשת אישומים נגד פרנקל, שפרץ, איים על עדים בנווי-

השמועות העקשניות על מעורבותם של שופטים בפרשת-שוחד, הן נכונות. לפני חודשים פנו העיתונאים לשופט אריה אבנארי, כדי שייסד את אישור-הפירסום מעל הפרשה. הם טענו כי במשך השנה לא נעשה מאומה, לא הוגש כתב-אישום נגד איש ואף לא נגד פרנקל עצמו. השופט לא הסיד את אישור-הפירסום, אך רמז כי יעשה זאת בקרוב.

למתת עצה המישהפה את מזכיר בית-המישפט לתעבורה בתל-אביב אברהם פלאי, ולאחר יום נוסף גם את יחיאל ברעמי, המזכיר הראשי של בית-המישפט השלום בתל-אביב ומעצ-רם שנמר כסוד.

כעבור חודש פנו שוב העיתונאים לשופט אבנארי והוא נעתר לבקשתם והסיר חלקית את צו אישור-הפירסום שהיה על הפרשה. המישהפה המשיכה במעצרה ועצרה גם את עורך-הדין חיים ועורך-דין חן גולן, העוסק בעיקר בענייני תעבורה. משם של עצירים נוספים טרם הותר לפירסום.

מה שברור הוא כי פרנקל לא נעצר שוב, לא הוגש נגדו כתב-אישום והוא היה חופשי משך כל השנה שקדמה למעצרים. קצת הוא מפיע כעד

איזמים בעצות של "עזי", שוחד שלא שולם, פריצה ל"מצודת" זאב" ולטאבו — עלילותיהם של המאכער ועורך-הדין

את ההוצאה-לפועל, ביקש עורך-הדין חיים מפרנקל שיפרוץ למישרדו של יוריסטה וישמיד את התיק. פרנקל עשה כבקשתו, ושיפר אותה על-דרכך שגנב עוד 40 תיקים, כדי לטשטש את העיבוד. גניבת התיק לא חיטלה את החוב, עורך-הדין יוריסטה שיחזר את תיקו על-פי הרישומים בהוצאה לפועל, והמשיך בפעולתו נגד אכסנר-ברג.

המיקרה הרביעי קשור לפרשת תבי-רת המפורז, שמנהלת, אורון רונבאום, נעצר לפני שנה בקשר למתן שוחד. מישהפתו של רונבאום מנתה לפרני-קל, וביקשה ממנו לעזור לה לפעול לשיחרורו. הוא הפנה את המישהפה לעורך-הדין חיים.

שני השותפים קשרו, על פי כתב-האישום, קשר להזנת את מישהפת רונבאום, וטענו כי ישחדו קציני-מיש-טרה כדי לשחרר את העציר. הם לקחו מכנה-המישהפה סכום של 1200 דולר, והתחלקו בכסף.

בעקבות פרשת חברת הסהיר נעצר גם פרנקל. מעצרו האריך במשך 60 יום, והוטל אישור-פירסום על שמו ועל הפרשה. פרנקל פנה לבית-המישפט העליון וביקש הסרת אישור-הפירסום על שמו. אז החליטה המישהפה לשיחררו בערובה. והאיסור על פירסום שמו נשאר כעינו.

שני עיתונאים חרצים, מרסל וזהר ירחקאל אידים מידעות אחרונות, לא ילדו מה בפתח קפה בפרשה, ואם לגלות מה מעדותו, הוכרז כעדי-עין.

אחר-כך פנה לקרן נאמן. מטעם ה-מיפלגה הליברלית הגרמנית, התוכמת בפרייקטים למען הדמוקרטיה. קרן זו משלמת את משכורותיהם של השד-קנים הערביים בחיא-ארון חיפה. ראשי הקרן, שקיבלו את החומר, טענו שהוא אינו מתאים לתקנון שלהם, כי הם תומכים רק בפרייקטים להבנת הרמרי-קטיה.

רצו חומר מצחיק. שילוח לחיא-ארון נווה-צדק וביקש להרי-פיץ במישהפתו. ראשי התיאטרון הודו-עו לו שהם החליטו להפסיק את הפע-לות הפוליטית ולהתרכז בתיאטרון לגיטימי בלבד. תשובה שלילית קיבל שילוח גם

המתפתח נגד עורך-הדין חיים, בכתב-האישום הראשון שהוגש בפרשה.

פריצה למצודת זאב

פרשיה של חברת הסהיר היתה כנראה האחרונה בסידרת שיתוף-הפעולה בין עורך-הדין והמאכער. אולם בכתב-האישום מפורטות עוד שתי עבירות משנת 1985.

על פי כתב-האישום נתן עורך-הדין חיים מפרנקל סכום של 1000 דולר כדי לשחד פקד בית-המישפט לתעבורה, כדי לבטל פסילת רישיון נהיגה של גברת בשם רליה כדילי, בתו של קבלן מרמת-גן, שהיה לקוח של עורך-הדין חיים. כתב-האישום אינו מפרט אם אומנם נתן הסכום כשוחד, ואם כן — למי ניתן. מאחד שעכשוויו כבר ידוע כי מזכיר בית-המישפט לתעבורה בתל-אביב נעצר בארזונה, אפשר לשער כי הוא מעורב בעניין.

הפרשיה האחרונה אינה קשורה לבתי-המישפט אלא לתנועת-החרוה פרנקל ועורך-הדין חיים, שניגס חברת תנועת-החרוה, התערבו בעניין תלונה שהגיש אורון בורשטיין, איש החוזה מרעננה, למישהפה. בודשטיין התלונן על יזפיים שעשה פלג אחד במפלגה. עורך-הדין חיים קשר עם פרנקל לפי רצן למצודת זאב, להציא משם מיס-מכים, לעשות בהם שינויים ולהחזירם למקום.

הוא שלח את החומר של ההצגה למטה שילוח הגותה 40, שם קראו אותו בעיון והסבירו לו שההצגה אינה מתי-אימה לשום מיסגרת, וכי הם מתעסקים רק בתיאטרואות ממוסדים ומוכרים. אז הגיע לעדה בנחום, המנהלת האמנותית של חיא-ארון בית-לנטיין. היא התלהבה מהחומר ולקחה את ההצגה תחת חסות בית-לנטיין.

אני רוצה, אמר שילוח, להציג בעיירות-פיתוח, בשכונות, בבתי-ספר. זה ערכי-תיאטרון לכל רבר. זה לא עוד מחוה על מחאה וקפיחה, אבל כל רבר שיש לו נגיעה לסיפור הפלסטיני והפך למשור יוצא-דופן."

אבי (למטה), העולם הזה

נאשם חיים ואשתו פריצה ג'סיפונ' בסיסמכים

לפי כתב-האישום פרץ אמנם פרנקל בדצמבר 1985 למצודה, נטל את המיסמכים ומסרם לעורך-הדין חיים, שחיכה לו במכוניתו. אחרי שעתיים והחזרו המיסמכים למקומם על-ידי פרנקל, שפרץ שוב למישרד באותה הדרך שבה נכנס קודם. הפריצה היתה כלכך מוצלחת עד שאיש לא הבחין בכך, המישהפה לא קיבלה תלונה על פריצה למצודת זאב ועל "סיפול"

במיסמכים שם. עורך-הדין חיים הוא גבר ממוצע קומה תנא-הלמראה. הוא בן למישהפה עיראקית מכובדת. אביו היה מנהל סניף אל-ענ' בבניה אידופית, ואחיו, גם הוא עורך-דין. חיים נשוי עם אשה צעירה ונאה, שחינקה אותו בחום בצאתו מאולס-המישפט. הוא טען בבית-המישפט כי הוא סובל מלחץ-דם גבוה ואינו מקבל תנאים הולמים במעצר.

סניגורו של חיים, עורך-הדין הור-תיק יתרה עצמו, ביקש את חזית הדין במעצר עד תום-ההליכים לשבוע הבא, כדי שיוכל ללמוד את התיק. כאשר גיע מועד הדין בתיק עצמו, ועדה-המינה יהודה פרנקל יעלה לרוכן העדים, מתכה לו מיפגש קשה מאוד עם הסניגור החריף. עצמו ידוע כבכאי בחדאי לשבור את פרנקל על רוכך העדים. מאחר שכבר בכתב-האישום מ-סופר שפרנקל שיקר אף לישותפו, עד רך-הדין חיים, ונטל ממנו כסף לשוחד שלא נתן כלל, הרי שתהיה זו קרקע פוריה לחקירה נגדית.

אבל יתכן כי הסניגור לא יתאזר בסבלנות עד המישפט עצמו, אלא יעלה את פרשת עדה-המינה כבר בדין על המצע עד תום ההליכים, ונסה להשמיד את עדה-המינה ולגלות את עברו הפלילי, אם יש לו כזה. פרנקל, הוא יככח הרבה בנתי-המישפט בעתיד הקרוב.

כאשר נשאל אם הצגה זו עלולה לפגוע בקאריירה ובפופולאריות שלו, אמר שילוח: "ממרומי 46 שנותי, הקאר ריירה שלי כשחקן לא כלכך חשובה בעיני. אמן העומד מאחורי הברבים לא לוקח בחשבון שיקול טיפשי כמו אם זה פוגע בקאריירה שלו או לא. אני חושב שדווקא מפני שאני פר-פלרי בחברה המיורחית, השוכנת ברר בה בגטאות של עיירות-הפיתוח והש-כונות, אני יכול להתקבל טוב בהצגה זו. אני בא אליהם מתוך אהבה, ולכן לא מעליב אותם. החומר שאני מציג נוגע גם להם. אני מאיר גם את מצבם. גם הם פליטים, כמו מחמוד ררוויש וכמו יוסף שילוח."